

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตรการสานตะกร้าจากเส้นไหม จำนวน ๙ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบัวเขต

ความเป็นมา

ส่งเสริมสนับสนุนเป็นการฝึกทักษะอาชีพตามแนวทางศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีรายได้มีงานทำ เป็นการพัฒนาด้านอาชีพ การจัดอบรมการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

หลักการของหลักสูตร

การทอเสื่อกก เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ที่มีการสืบทอดต่อกันมา จากบรรพบุรุษหลายรุ่น ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน เนื่องจากตำบลสะเดา แห่งนี้ มีพื้นที่ มีดินไหลขึ้นอยู่ บริเวณริมน้ำจำนวนมาก ชาวบ้านจึงมีการนำต้นกกมาใช้ในการสานเป็นเสื่อไหล เพื่อใช้ในครัวเรือนและมอบ เป็นมรดกให้ลูกหลานเวลาที่แต่งงานออกเรือนใหม่ ได้นำไปใช้ ทำให้วัฒนธรรมการใช้เสื่อกกยังคงอยู่กับชุมชน มาเรื่อยๆ ในช่วงหลังมีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการสาน มาเป็นการทอเสื่อกกเพิ่มมาด้วยและแปรรูปเป็น ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทั้ง เสื่อ กระเป๋า ตะกร้า ที่รองนั่ง ที่รองแก้วและผลิตภัณฑ์ อื่นๆ อีกหลายชนิด ทำให้ ต้นกกและต้นไหล เป็นพืชเศรษฐกิจของชาวอำเภอบัวเขต ชาวบ้านมีปลูกไว้แทบทุกหลังคาเรือน เพราะเป็น พืชที่ช่วยสร้างอาชีพและรายได้ของชาวบ้านที่สำคัญคือเป็นพืชที่ปลูกและขยายพันธุ์ได้ง่าย

ดังนั้น กศน.อำเภอบัวเขต จึงจัดโครงการพัฒนาอาชีพหลักสูตรระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนงานการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พร้อมทั้งมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ของประชาชนในพื้นที่ อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและเห็นคุณค่าของต้นไหล นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้
๒. เพิ่มทักษะงานฝีมือในการสานตะกร้าจากเส้นไหม เพื่อการเรียนรู้และใช้เป็นอาชีพเสริมต่อไป
๔. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ใช้จินตนาการและความคิดในทางที่สร้างสรรค์
๕. เป็นการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การสานหมวกจากต้นไหลให้คงอยู่ต่อไป และประชาชนทั่วไปที่ไม่มีอาชีพ หรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ต้องการพัฒนาอาชีพเดิมให้ดีขึ้น

โครงสร้างของหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้ ๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหม	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหม ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหม	วิทยากรให้ความรู้เบื้องต้นหลักสูตร การสานตะกร้าจากเส้นไหม	๑	-
๒.	๒.ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. ขั้นตอนเตรียมการ ในการสานตะกร้าจากเส้นไหม ๒. อุปกรณ์	๒.๑ ขั้นตอนเตรียมการ ๒.๒ อุปกรณ์ กรณีที่ใช้ ๑) ต้นไหมตากแห้ง ๒) สี (ตามต้องการ) ๕) ชั้นน้ำพลาสติก ๖.) มีดคัตเตอร์ ๗) แปรงปิดฝุ่น ๘) กรรไกร ๑๐) ลวด	วิธีทำ ขั้นตอนและการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ ๑. สานฐานตะกร้า นำเส้นไหมที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นไหม ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยึดเส้นไหม โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นไหมเคลื่อน จากนั้นพับเส้นไหมให้ตั้งเป็นส่วนตัวตะกร้า ขั้นตอนที่ ๒. สานตัวตะกร้า นำเส้นไหมที่เตรียมไว้สานตัวตะกร้า มาเริ่มสานจากส่วนกลางตะกร้าจนรอบตัวตะกร้า ดึงเส้นไหมให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานทีละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวตะกร้า ขั้นตอนที่ ๓. สานปากตะกร้า พับเส้นไหมตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอด		๖

				เส้นไหลตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งตั้งเส้นไหลให้แน่น ทำการสานวนรอบปากตะกร้าอีกครั้งโดยใช้เส้นไหลที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวตะกร้า หมายเหตุ ถ้าต้องการลวดลายและสีของกระเป่า ก็นำต้นกกไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ		
๓.	๓.การ บริหาร จัดการใน อาชีพ	-สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ -สามารถคิดคำนวณต้นทุน ผลกำไร/ขาดทุนได้ -สามารถวางแผนการจัดการเกี่ยวกับผลผลิตได้ -สามารถวิเคราะห์และบอกวิธีแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพได้ -บอกวิธีการป้องกันปัญหาที่เกิดจากความเสี่ยง	๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหล ๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหล ๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานตะกร้าจากเส้นไหล ๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานตะกร้าจากเส้นไหล	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศและโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ ๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุน กำไร การจัดทำบัญชี การกำหนดราคา การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า ๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน	๒	

สื่อการเรียนรู้

๑. วัสดุ อุปกรณ์ ในการสานตะกร้าจากเส้นไหล
๒. ใบความรู้
๓. วิทยากร

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษา

ลงชื่อ

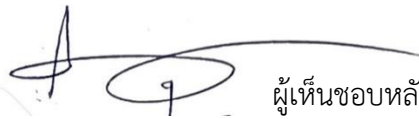

ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวอรรรณ สุตาไสย์)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายสมบัติ เอ็นดู)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายphasakorn เม็ดจันติก)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบัวเชด

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ

หลักสูตรการสานตะกร้าจากเส้นกกไหล จำนวน ๙ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

วันที่ เวลาเรียน.....น.

สถานที่จัดการเรียน

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ เวลา..... น.	<p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๑ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๑.๒ แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหล</p> <p>๑.๓. ทิศทางการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหล</p>	<p>-วิทยาการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรการสานตะกร้าจากเส้นกกไหล</p> <p>๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกกไหล</p> <p>๔. ทิศทางการประกอบอาชีพ การสานตะกร้าจากเส้นกกไหล</p> <p>- ร่วมกันอภิปรายและสรุปผล / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	๑ ชม.
	<p>๒. ๑) ขั้นตอนเตรียมการ</p> <p>๒.๒ อุปกรณ์</p> <p>กรรมที่ใช้</p> <p>๑) ต้นไหลตากแห้ง</p> <p>๒) สี (ตามต้องการ)</p> <p>๕) ชั้นน้ำพลาสติก</p> <p>๖.) มีดคัดเตอร์</p> <p>๗) แปรงปิดฝุ่น</p> <p>๘) กรรไกร</p> <p>๑๐) ลวด</p>	<p>การลงมือปฏิบัติขั้นตอนการผลิต</p> <p>วิธีทำขั้นตอนและการปฏิบัติงาน</p> <p>๑. คัดเลือกต้นไหลที่สมบูรณ์ อายุ ๔ – ๕ เดือน</p> <p>๒. ตัดต้นไหลที่คัดเลือกแล้วนำไปตากแดด ให้แห้งประมาณ ๕ – ๗ วัน</p> <p>ขั้นตอนที่ ๑. สานฐานตะกร้า</p> <p>นำเส้นไหลที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอน ให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบทีละ ๑ เส้น ทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นไหลที่เตรียมไว้ทำฐานตั้งเส้นไหล ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยัดเส้นไหล โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นไหลเคลื่อน จากนั้นพับเส้นไหลให้ตั้งเป็นส่วนตัวตะกร้า</p> <p>ขั้นตอนที่ ๒. สานตัวตะกร้า</p> <p>นำเส้นไหลที่เตรียมไว้สานตัวตะกร้า มาเริ่มสานจากส่วนกลางตะกร้าจนรอบตัวตะกร้า ดึงเส้นไหลให้แน่น</p>	6

		<p>จากนั้นก็เริ่มสานที่ละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นไหมที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวตะกร้า</p> <p>ขั้นตอนที่ ๓. สานปากตะกร้า</p> <p>พับเส้นไหมตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นไหมตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นไหมให้แน่น ทำการสานวนรอบปากตะกร้าอีกครั้งโดยใช้เส้นไหมที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวตะกร้า</p> <p>หมายเหตุ ถ้าต้องการลวดลายและสีของตะกร้า ก็นำด้นไหมไปย้อมสี สานในส่วนที่ต้องการ</p>	
	<p>๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นกกไหม</p> <p>๓.๑.๑ สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการสานตะกร้าจากเส้นไหม</p> <p>๓.๑.๒ การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการสานตะกร้าจากเส้นไหม</p> <p>๓.๑.๓ การคิดคำนวณต้นทุนการสานตะกร้าจากเส้นไหม</p>	<p>๑. ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศและโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้</p> <p>๒. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุน กำไร การจัดทำบัญชี การกำหนดราคา การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า</p> <p>๔. ร่วมกันอภิปราย / เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน</p>	2

ลงชื่อ.....วิทยาการ
(.....)
วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล
(.....)
วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(.....)
วันที่/...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....)
วันที่/...../.....